

Asia: VN/10579/2020

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esityksestä laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta: koronavirusepidemian tartuntaketjujen jäljittämistä ja katkaisua tehostava altistuneiden tunnistusjärjestelmä

Lausunnonantajan lausunto

Vastaajatahon virallinen nimi

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Sauli Pahlman

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Sauli.Pahlman@traficom.fi, 029 539 0577.

Onko vastaaja

valtion viranomainen

Kysymyksiä esityksen tavoitteista ja vaikutuksista

Voidaanko ehdotetulla altistuneiden tunnistusjärjestelmällä mielestänne tehostaa koronavirusepidemian tartuntaketjujen jäljittämistä ja katkaisua?

Ei kantaa

Onko esityksessä asianmukaisesti otettu huomioon henkilötietojen ja yksityisyyden suojaan liittyvät näkökohdat?

Ei kantaa

Onko esityksestä aiheutuvat taloudelliset vaikutukset arvioitu asianmukaisesti?

Ei kantaa

Onko esityksestä aiheutuvat muut vaikutukset arvioitu asianmukaisesti?

Ei kantaa

Mahdolliset yksilöidyt pykälämuutosehdotukset

Ehdotuksenne 43 a §:n muutoksiksi (Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tehtävät)

-

Ehdotuksenne 43 b §:n muutoksiksi (Kansaneläkelaitoksen tehtävät)

-

Ehdotuksenne 43 c §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmän yhteydessä tapahtuva tietojen käsittely)

-

Ehdotuksenne 43 d §:n muutoksiksi (Suhde 22 §:ssä säädettyyn ilmoitusvelvollisuuteen)

-

Ehdotuksenne 43 e §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmästä saadun altistumistiedon käsitteleminen)

-

Ehdotuksenne 43 f §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmän toteutuksen ohjaus)

-

Ehdotuksenne 43 g §:n muutoksiksi (Altistuneiden tunnistusjärjestelmän tietoturvallisuuden arvioiminen)

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom lausuu aiheen osalta toimivaltansa huomioiden erityisesti koskien sovellusratkaisun tietoturvallisuutta. Tietoturvallisuuden tekninen ja hallinnollinen arviointi on yleisesti hyvänä pidetty menetelmä tietojärjestelmien riskienhallintaan. Arviointi tukee järjestelmän omistajan tekemää riskiarviota järjestelmän tietoturvallisuudesta.

Traficom pitää positiivisena sitä, että hallituksen esitysluonnoksessa on korostettu tietoturvallisuuden huomioimista järjestelmän kehitystyössä ja elinkaaren hallinnassa.

43 g §:n perusteluissa todetaan yleisesti "Tietoturvallisuuden arvioimisessa Kyberturvallisuuskeskus voisi hyödyntää tarkempia Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen altistuneiden tunnistusjärjestelmälle asettamia tietoturvavaatimuksia sekä arviointityössä yleisesti käytettyjä tietoturvavaatimuksia."

Laissa viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista (1406/2011, Arviointilaki) puolestaan 7 §:ssä on mainittu seuraavaa arviointiperusteista:

"Viestintävirasto voi käyttää viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arviointiperusteina:

- 1) lailla tai asetuksella säädettyjä viranomaisten toimintaa koskevia tietoturvallisuusvaatimuksia ja valtiovarainministeriön tietoturvallisuutta koskevia ohjeita;
- 2) kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetussa laissa tarkoitetun kansallisen turvallisuusviranomaisen antamia kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden toteuttamista koskevia ohjeita;
- 3) Euroopan unionin tai muun kansainvälisen toimielimen antamia tietoturvallisuutta koskevia säännöksiä ja ohjeita;
- 4) julkaistuja ja yleisesti tai alueellisesti sovellettuja tietoturvallisuutta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai ohjeita;
- 5) vahvistettuun standardiin sisältyviä tietoturvallisuutta koskevia vaatimuksia."

Arviointilaissa siis määritellään, millä reunaehdoilla arvioinnissa voidaan valita käytettävät arviointiperusteet (kriteeristö). Nyt ehdotetun 43 a §:n mukaan THL "voi asettaa altistuneiden tunnistusjärjestelmälle tarkempia toiminnallisia, teknisiä ja tietoturva-vaatimuksia." Liikenne- ja viestintäviraston Traficom esittää, että hallituksen esityksessä ilmaistaan selkeämmin, että THL:n tulee määritellä järjestelmän tietoturvallisuuden arvioinnissa käytettävät tietoturvallisuusvaatimukset Arviointilaissa säädetyn mukaisesti.

Ehdotuksenne 43 h §:n muutoksiksi (Valvonta)

-

Voimaantulosäännös: Ovatko esityksen voimaantulo- ja voimassaoloajat perusteltuja esityksen tavoitteiden saavuttamiseksi?

Ei kantaa

Muut huomiot esityksestä

Mahdolliset muut näkemyksenne esityksestä?

Hallituksen esitysluonnokseen ei ole kirjattu, että liitetäänkö mobiilisovelluksen tietojärjestelmä Kantaan. Hallituksen esityksessä on syytä huomioida, että mikäli mobiilisovellus liitetään Kanta-järjestelmään, siitä saattaa aiheutua lisäksi tarve suorittaa tietoturvallisuuden arviointilaitoksen toteuttama arviointi järjestelmälle sekä sen Kanta-järjestelmän liitokselle (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä, 159/2007).

Hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, että Traficomien arvioinnin kesto on 4 viikkoa: "Alustavan arvion mukaan altistuneiden tunnistusjärjestelmän tietoturvan arviointi kestäisi noin neljä viikkoa ja sen kustannukset olisivat karkeasti arvioiden 80 000 euroa." Tässä yhteydessä on tärkeää tuoda lisäksi ilmi, että Traficomien arviointi suoritetaan poikkeusolojen aikaisessa kriisitilanteessa merkittävin henkilöresursointi- ja priorisointijärjestelyin tavanomaista vastaavan laajuista arviointia nopeammassa aikataulussa arvioinnin laadun kärsimättä.

Pahlman Sauli
Traficom